

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 21. helmikuuta 2022
(OR. en)

6255/22

COPS 63
POLMIL 30
EUMC 46
CFSP/PESC 164
CSDP/PSDC 65
COAFR 53
POLMAR 14

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	6075/22
Asia:	Neuvoston päätelmät koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptin täytäntöönpanosta Intian valtameren luoteisosassa

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 21. helmikuuta 2021 hyväksymät päätelmät koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptin täytäntöönpanosta Intian valtameren luoteisosassa.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT
KOORDINOITU LÄSNÄOLO MERIALUEILLA -KONSEPTIN
TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA INTIAN VALTAMEREN LUOTEISOSASSA

1. Neuvosto pitää merellistä turvallisuutta tärkeänä alana, jolla EU voi syventää yhteistyötä, ja asettaa EU:n turvallisuusyhteistyölle joukon ensisijaisia tavoitteita. Sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen merelliseen ulottuvuuteen liittyvien merkittävien haasteiden vuoksi neuvosto vahvistaa, että EU:n roolia maailmanlaajuisena merellisen turvallisuuden tarjoajana on edelleen vahvistettava sen läheisyydessä ja sen ulkopuolella. Näin edistetään kansainvälistä oikeutta ja erityisesti YK:n merioikeusyleissopimusta, puolustetaan EU:n etuja ja vaalitaan aavan meren vapauksia, merenkulun vapaus mukaan luettuna.
2. Neuvosto palauttaa mieleen huhtikuussa 2021 antamansa päätelmät EU:n yhteistyöstrategiasta indopasifisella alueella ja vahvistaa alueen strategisen merkityksen sekä sen, että alueella tarvitaan eurooppalaisten merivoimien merkityksellistä läsnäoloa. EU pyrkii indopasifisen alueen strategiallaan vahvistamaan strategista keskittymistään ja toimiaan alueella, jotta osaltaan parannettaisiin alueen vakautta, turvallisuutta ja vaurautta demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen oikeuden edistämisen pohjalta. Neuvosto toistaa, että indopasifisella alueella on edelleen edistettävä avointa ja sääntöihin perustuvaa alueellista turvallisuusarkkitehtuuria, johon kuuluvat turvalliset viestiyhteydet merellä ja merivoimien läsnäolon tehostaminen, kuten korostetaan syyskuussa 2021 Euroopan parlamentille ja neuvostolle annetussa EU:n yhteistyöstrategiaa indopasifisella alueella koskevassa yhteisessä tiedonannossa, jota Eurooppa-neuvosto tuki lokakuussa 2021.
3. Neuvosto korostaa, että koordinoitu läsnäolo merellä -konsepti edistää merellistä turvallisuutta osana EU:n yhdenmuetä lähestymistapaa ja on osoittautunut tehokkaaksi ja hyödylliseksi välineeksi erityisesti EU:n meridiplomatian vahvistamiseksi kansallisten komentoketjujen puitteissa käyttöön otettujen EU:n jäsenvaltioiden merivoimien käytön optimoinnissa.

4. Tässä yhteydessä ja ottaen huomioon koordinoitu läsnäolo merellä -konseptin pilottihankkeesta Guineanlahdella saadut asiaankuuluvat kokemukset, neuvosto käynnistää koordinoitu läsnäolo merellä -konseptin täytäntöönpanon Intian valtameren luoteisosassa määrittelemällä merelliseksi intressialueeksi alueen, joka kattaa Hormuzinsalmen ja Kauriin kääntöpiirin välisen merialueen sekä Punaisenmeren pohjoispuolelta Intian valtameren keskiosaan ulottuvan merialueen. Sen täytäntöönpano täydentää sekä EU:n että jäsenvaltioiden toimia alueella, samalla kun noudatetaan Atalanta-operaation toimeksiantoa ja komentoketjua, ja lisää EU:n yhdenmisen lähestymistavan mukaisesti synergiaa asiaankuuluvien EU:n välineiden ja ohjelmien kanssa. Neuvosto aikoo myös näissä puitteissa edistää yhteistyötä kumppaneiden kanssa muun muassa järjestämällä yhteisiä meriharjoituksia ja satamakäyntejä sekä helpottaa tiedonvaihtoa erityisesti hyödyntämällä parhaalla mahdollisella tavalla merivalvontajärjestelmää (Marsur) ja merellisten intressialueiden koordinoitavuutta.
5. Tältä osin neuvosto on tyytyväinen Euroopan ulkosuhdehallinnon merellisten intressialueiden koordinoitavuuden työhön, jolla helpotetaan tehokkaasti EU:n jäsenvaltioiden merivoimien läsnäolon koordinoitavuutta alueella sekä lisätään asiaankuuluvaa merellistä tilannetietoisuutta EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa helpottamalla meriturvallisuustietojen vaihtoa merivalvontahankkeen (Marsur) avulla. Tässä yhteydessä neuvosto korostaa myös tarvetta vahvistaa yhteistyötä uusien, koordinoitu läsnäolo merellä -konseptin täytäntöönpanon kannalta hyödyllisten tietojenvaihtolustojen ja -kehysten kanssa, jotka helpottavat meriturvallisuustietojen vaihtoa. Neuvosto toteaa myös, että on tarpeen nimittää Intian valtameren luoteisosan merellisestä turvallisuudesta vastaava EU:n pääkoordinaattori, jonka toimeksianto määritellään tarkemmin myöhemmin ja joka edistää poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean poliittisen valvonnan ja strategisen johdon alaisuudessa EU:n toimijoiden toiminnan yleistä johdonmukaisuutta ja koordinoitavuutta sekä kumppanuuksien kehittämistä ja vahvistamista tiiviissä yhteistyössä merenkulkualan kanssa.

6. EU:n indopasifisen alueen strategian ja Afrikan sarvea koskevan strategian pohjalta EU:n ja AU:n huippukokouksen jälkeen ja ennen indopasifisen alueen yhteistyön ministerifoorumia neuvosto kehottaa laatimaan Intian valtamerä koskevan johdonmukaisen kokonaisvaltaisen lähestymistavan, joka perustuu osallistavaan yhteistyöhön kumppaneidemme kanssa Afrikassa, Lähi-idässä ja Aasiassa. Päivitetyt EU:n merellisen turvallisuusstrategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman yhteydessä neuvosto katsoo myös, että merellistä yhteistyötä kansainvälisten ja alueellisten kumppaneiden, erityisesti yhdistettyjen merivoimien (Combined Maritime Forces), kanssa olisi tehostettava. Neuvosto korostaa myös, että on tärkeää pyrkiä rannikkovaltioiden paikalliseen sitoutumiseen.
7. Neuvosto toteaa, että EU:lla on pitkäaikainen ja kasvava rooli merellisen turvallisuuden takaajana Intian valtameren luoteisosassa, erityisesti EU NAVFOR Somalia Atalanta -operaation kautta. EU:n merivoimien nykyiset läsnäolot ja aloitteet Intian valtameren luoteisosassa luovat mahdollisuuden lisätä EU:n yhteistyötä avomerellä alueellisten järjestöjen ja rannikkovaltioiden kanssa. Ne muodostavat perustan kansainvälisiä aloitteita Intian valtamerellä koskevalle EU:n lähestymistavalle ja yhteistyöfoorumin sekä Punaisellaamerellä että Länsi-Intian valtamerellä. Tässä yhteydessä neuvosto toistaa, että koordinoitu läsnäolo merialueilla -konsepti Intian valtameren lounaisosassa täydentää Atalanta-operaatiota.
8. Atalanta-operaation kanssa tehtävän, edelleen tärkeän yhteistyön ja muiden alueella toteutettavien YTPP-toimien lisäksi neuvosto kehottaa tehostamaan koordinoitua ja yhteistyötä eurooppalaisjohtoisen Hormuzinsalmessa toteutettavan merellisen tilannetietoisuusaloitteen (EMASOH) kanssa ottaen samalla täysin huomioon sen erillisen toimeksiannon ja operatiivisen toiminnan. Aloite edistää muun muassa turvallisempaa merenkulkuympäristöä, merenkulun vapautta ja jännitteiden lieventämistä.
9. Neuvosto muistuttaa, että on tarpeen tukea alueellisen merellisen turvallisuuden rakenteiden kehittämistä kansainvälisten järjestelyjen pohjalta, jotta yhteistyölle voidaan varmistaa yhteinen oikeudellinen kehys, jolla voidaan vastata merellisen turvallisuuden haasteisiin keskipitkällä aikavälillä, erityisesti laajentamalla jo olemassa olevia järjestelyjä huumausaineiden ja aseiden salakuljetukseen merirosvouksen lisäksi tiiviissä yhteistyössä YK:n huumausaine- ja kriminaalipolitiikan toimiston (UNODC) kanssa.

10. Neuvosto korostaa, että EU:n yhdenmukaisen lähestymistavan mukaisesti on työskenneltävä yhdessä eri foorumien ja hankkeiden, kuten *Aasiassa ja Aasian kanssa tehtävän turvallisuusyhteistyön tehostamista koskeva hanke* ja *kriittiset merireitit Intian valtamerellä -hanke*, kanssa. Lisäksi tähän sisältyvät *Punaisenmeren alueen meriturvallisuusohjelma*, *meriturvallisuusohjelma* sekä operaatioiden alueellinen koordinoitikeskus, samalla kun tehdään tiivistä yhteistyötä alueen tärkeiden turvallisuusfoorumien, kuten Intian valtameren laivastosymposiumin, kanssa.
11. Näiden aloitteiden pohjalta ja EU:n alueella toteuttamien toimien yleisen johdonmukaisuuden parantamiseksi edelleen neuvosto
- määrittelee Intian valtameren luoteisosan merelliseksi intressialueeksi;
 - varmistaa poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) kautta poliittisen valvonnan ja antaa strategista ohjausta koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptin täytäntöönpanemiseksi Intian valtameren luoteisosassa, erityisesti täytäntöönpanosuunnitelman validoimiseksi, mukaan lukien StratCom-suunnitelman sekä EU:n pääkoordinaattorin tehtäväkuvauksen laatiminen;
 - palaa koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptiin Intian valtameren luoteisosassa viimeistään helmikuussa 2024;
 - tutkii mahdollisuuksia soveltaa koordinoitu läsnäolo merialueilla -konseptia muilla merellisillä intressialueilla.
-